



Per Edvin Sköld: Tal om fosterlandskärlek

Talare

Per Edvin Sköld
Försvarsminister

Omständigheter

Talet finns som en del i Svenska Filminstitutets serie Talarfilmer. Detta tal kan återfinnas på denna länk: <https://www.filmarkivet.se/movies/talarfilm-per-edvin-skold/>

- 1 All världens hat och strid, förmår mig att ta bort solens glans över land och stad,
över åker, äng och skog eller dess glitter över blånande vatten. Men åker kan
trampas ner och skogen brännas, städerna kan jämnas med marken och
människornas boningar förödas. Sorg griper våra sinnen vid tanken därpå, ty
5 vilken livsglädje ligger väl icke för oss i naturens fågring och människornas verk.
Av stort och smått. Våldiga broar, härliga byggnadsverk eller en vacker
möbelmöbel.

- Över allt detta kan till och med en träl, en ofri, en egendomslös, känna glädje.
10 Men djupare blir känslan om det jag fröjdas åt är mitt eget. Mitt hem, min lilla
trädgårdstäppa, min stad, mitt land.

- Var och en vet av egen erfarenhet var detta lilla ord mitt betyder för vår
uppskattning. Våra möjligheter att använda detta ord är högst olika, även för oss
15 svenskar. Allt för olika, enligt min mening.

- Men var och en har dock något att använda detta ord om, om inte annat, så om
själva det svenska samhället. I detta finns det oändliga värden som är alls vår
gemensamma egendom. Här har våra fäder bott och gjort sitt verk till vår
20 fromma. Minnet av det förgångna i en kär del av vårt väsen. Här hoppas vi att
våra barn ska bo och fortsätta verket. Det är oss icke likgiltigt hur det samhälle
ser ut, varvid vi tar vid.

- I detta samhälle har du och jag fått lära oss tänka över livet och tingen, och vi
25 har fått tänka fritt. Vi har fått säga vår mening och vi har fått gett vårt bidrag till
samhällets utveckling. En har fått mera av sin mening igenom en annan mindre.
Det är väl sant och det kan inte hjälpas. Även den som har fått orätt i

meningsutbytet, har den tillfredsställelsen att han dock var i tillfälle att
30 framföras sina synpunkter. Samvetet är fritt, ansvaret har gått över på andra.

Så har vi svenskar använt vårt arbetsfält, Sveriges land till att i samarbete och
meningsbrytning bygga på ett samhälle som med alla sina brister dock även för
den utomstående tedde sig som en löftesrik början till ett framsteg i människans
35 ofullkomliga värld.

Är det underligt om detta land har blivit dyrbart för oss alla? Är det inte
tvärtom självklart att vi med alla medel eftersträva att bevara detta land och det
svenska folket som dess eget?

40

Vi får icke underskatta risker och faror. Världen står i brand. Mäktiga stater har
begagnat alla medel för att vinna sina syften. Om små stater står i vägen, så blir
dem att ligga blödande på marken och sväva mellan liv och död. Sverige tillhör
också de små nationernas krets, vår styrka är begränsad. Vi kan inte hävda oss
45 med övermod och maktspråk. Med försiktighet och klokhet får vi försöka att
trevna oss fram längs vägen och försöka undvika farligheterna.

Men samtidigt får vi ständigt vara beredda, att våldet ständer sig framför oss och
vill tvingas bort från vägen, bort från frihetens och självständighetens väg. Då
50 går det inte att undkomma. Då gäller det Sveriges liv och då får vi inte tveka. Då
måste vi försvara oss med all makt. Även om vi i modlöshetens stunder skulle
finna motstånd hopplöst, så får vi inte tveka. Gör vi det, kan Sverige vara
förlorat. Och denna förlust kommer vi då att ställas för långt innan anledning
till att rikta till vapen föreligger.

55

Ty vi kunna inte då gå igenom denna tid med ryggen rak. Vi kan inte med
tillräcklig kraft vaka över vår självständighet och i det dagliga livet skydda den.
Och mycket varken på gärning ligger den orubbliga föresatsen att vid hot mot
vårt boende komma vapnen att tala.

60

I vår tid kan endast den försvara sig som är beredd. Det lättar inte att ha en
krigsmakt, om inte den befinner sig på fältfot när allvarets stund slår. Är så fallet
blir motstånd omöjligt. Den moderna militärtekniken har skapat sådana medel
till terrorisering av förbindelser och utrustningsställen, Att organiseringen på
65 Försvarsmakten under krig blir ytterst svår. Men Sverige är beredd efter måttet
av sina resurser. Och det är en gång för alla givna. Det kan förbättras. Vi förökar

den dagligen. Det kan sålunda slås fast. Att varje dag kan vi säga till oss själva att vi har ungefär den beredskap som det är möjligt att uppnå. Men den skall bli bättre.

För att Sverige ska vara försvarsberedd erfordras att den värnpliktiga delen av vår befolkning måste vara bort från hem och verksamhet. För att vi våra gränser och kuster är färdiga att de så skulle behövas försvara landet. Detta ålägger en värnpliktig och hans anhöriga särskilda fördrag. Som väl kan lindra, men inte i allt upphäva.

De får göra det på Sveriges frihets- och självständighets skull. Det är en tröst i svårigheterna. När männen i vapenrocken går sin dagliga sysselsättning vars detaljer ofta ter sig meningslösa och nödiga.

Kan du också säga till oss själva. Att alla deras gemensamma gärningar fylla det stora och självklara ändamålet. Att bilda den nu bakom vilket svenska folket förmår att stå upprätt i stormen med sin självständighets farna orubbligt fast i händerna.

Det är upp för männen i vapenrocken och deras anhöriga ge för fosterlandet, för att fylla hos andra med tacksamhetens varma känslor och få oss att känna beredvillighet att vara med och göra vad vi kan för att ge försvarsberedskapen allt vårt stöd.

Denna beredskap kostar inte blott uppoffringar för våra soldater. Den kostar där utöver stora summor pengar. Så stora att vi aldrig förut kunna tänka oss det. Det som måste skrapas samman från det svenska folket. Ingenstans annars kan vi komma från. Alla måste hjälpa till därmed. Det går inte att undslippa.

Ju förr att göra detta klart för oss och gör vår insats desto lättare går det, desto behagligare föremål får vår offring. Att dröja och tveka i obenägenhet, att uppgiva utan värk i levnadsstandarden, leder endast till svårigheter längre fram. Låt oss ge vårt bidrag till landets försvar av fri vilja. Det rimmar väl med vårt samhällsideal. I den punkten är vi svenskar eniga. Att endast det minimum av tvång som den mänskliga samlevnaden oundgängligen framtvingar ska beläggas den enskilde individen. Friheten är vår fana. Den kan endas fladdra om Sverige är svenskarnas fria land.

110 All vår strävan går i denna tid ut på detta enda. Att bevara fädernas land som
arbetsfält åt den nya svenska generationen som nu växer, och åt oändliga
släktled därefter. Må vi med mod och fast vilja fortsätta på denna väg och bära
tidens bördor med framtidsförhoppningsledande på våra läppar.

Källa

<div>Transkriberat från videoinspelning: Talarfilm Per Edvin Sköld (1940), publicerad på filmarkivet.se,
2011-02-01 (transkriberat: 2024-11-26) </div>

115

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/per-edvin-skold-tal-om-fosterlandskarlek>

120

125

130

135

140